

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schwarz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Vasárnapjaink.

Mintha csak a föld nyelte volna el a mi régi, jó, pihenésre szánt vasárnapjainkat. Azok a nyugalomra hívó vasárnapok, a melyekben templomjárás, imádkozás, egy csekevénye közügy, meg egy pipadohányra való politika volt a pihenés fűsere; oda vannak, eltűntek.

Hiába adott Baross Gábor vaskeze vasárnapi szünetet. Mert ámbátor nem zakatol a gép, hallgat a pöröly és becsukva a boltos ajtaja: nincsen nyugalom az elmékben és a társadalom meglevő rendszerén olyanokat döngtetnek — ép vasárnapokon — mintha a gyárak vaskalapácsai akkor kelnének erős munkára.

Hajdanta vasárnapja volt nem csak a testnek, a mely pihenőjében ünnepi ruhába öltözködött, hanem ünnepe volt a szívnek is, a melyet malasztos hangulat tartott fogva; és a szívvel együtt ünnepe volt a gondolatnak is, a mely áhitattal járt ilyenkor az eszmék világában, hogy érezze és igazolja eredetét, azt a titokzatosat, a melyet kutatni nem szabad, a melylyel szemben egyedüli osztályrész — a megadás!

Milyen másképpen van manapság! Munkásgyűlés itt, — szociálisták gyűlése ott! Az egész héten munkaigába fogott test azzal úti helyre elesigázottságát, hogy merész ideák tömegében fűrészi meg agyvelejét és végigálmodja ébren azt az új társadalmat, a melynek megalkotására hivalkodóan mutogatja erős munkában izmossá edzett karjait.

Hol van ma már a vasárnapok malasztja? . . .

Zajos gyülekezések zsibajában szétrepített nagy, felforgató eszmék hirdetői versenyt szólnak a harangokkal és a templomok ajtain kihangzó zsolozsmák éneke a munkás-induló harcias akkordjaival gabajodik össze. Nem imádság fakad az ajkakon. Nem azt köszönjük, hogy volt erőnk dolgozni a múlt héten. Nem azt könyörögjük, hogy legyen erőnk dolgozni újból. Erős kritikát mondunk a gazdasági és társadalmi állapotok felett. Felforgatással fenyegetve kívánjuk az új viszonyok életbe léptét. Imádság helyett fenyegetés! könyörgés helyett erős filozófia eszmék sortbontó következményeinek hangos jajjai fakadnak az ajkakon . . .

Eltűntenek, örökre el talán a régi vasárnapok.

Csoportokba verődve nem mennek, imakönyvekkel templomba, az emberek; gyűlésekre indulnak vitatni a jog és a kötelesség, a munka és a bér nagy törvényeit. Nem áhitatra gyülekeznek, hanem törvényeket csinálni toborzódnak egytűvé; nagy igazságoknak, egyelőre papírra vetett törvényeit készítik a jövőd, a közel jövőd számára.

Hétfőn alig irnak a lapok másról, mint azokról a gyülekezésekről, a melyek vasárnapokon koremai termekbe hívták azokat, a kik egész héten kinosan hordozták a modern társadalom legiszonytatóbb terheit. Mennyi jaj, mennyi könny, a tehetlenségnek felkelni akaró erőlködése az elnyomottak lánczot törni kísérő vágyódása szól a gyűléseken!

Csak a hangja más, mint a régi vasárnapok szent imáinak. Az emberi szív talaja, a melyből fakadnak, a régi.

A szegény ember joga — és a gazdag ereje, A törvény parancsszava — és az erő követelése. A kényelem — meg a szűkölködés, az éhes gyomor és a jóllakot danája.

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCSÁJA.

Éjszaka.

Letűnt rég az esti alkony a pusztán;
Sötét felleg imbolyog az égalján;
Nagy cseppekben megered a csatorna,
Bús szememből mintha könnyű hullana,
Hullana.

Eső esést olykor dörgés követi,
Fény árnyékát a hold néha szétveti,
Vihar tombol, ádáz vihar mindenütt;
Keblemben e gyilkos vihar fölkerült,
Fölkerült.

Vihongva száll az éjjeli denevér,
Csonka tornyon hű párjához haza tér;
Páros csillag kezd ragyogni az égen;
Tórszúrásként hat keblemre ez nékem,
Ez nékem.

Oszlanak már lassacskán a fellegek;
Kékszinűvé teszik így a szép eget!
Páros csillag mintha reám ragyogna;
Ne busuljak, nem lesz mindig éjszaka,
Éjszaka.

Sághy Mihály.

Regény dióhéjban.

III.

D. ezredes termeiben teljes számban jelen voltak a rendes, megszokott vendégek.

Ott volt a dörgő szavú kapitány, ki mindig oly hangon társalog, mintha csapatot vezényelné. A mellett keményen kisdort bajuszt visel s kétségbeejtő a hölgyeket nyers, darabos modorával.

Jelen van a tulfinom idegzetű őrnagné, ki folyton migraineről panaszkodik s illatos üvegeséjét magával viszi a társaságokba is.

Ott feszeng a henczegő főhadnagy, ki a minap egy kis csirkehus miatt vívott párbajt. — Későn jött ugyanis az ebédhez a tisztikasinóba, s mivel az ő kedvencz falatját már nem találta a tában: beleveszett az egész társaságba.

— „Dobjátok ki!” — szólt egy kurtanyakú kis hadnagy. — Következő pillanatban röptül a kesztyű, s kész volt az affaire.

Itt látjuk végre ismerősünket, az ifjú hadnagyot is. Egy csoport fiatal hölgy közelében huzta székét s mulattatja őket szokott kedves modorával. De arcza nagyon mélylázónak látszik. Mintha gondolatai más-hol kalandoznának. — Egypárszor viszás feleletet ad s a leányok ki is gunyolják szórakozottságáért; de csak szelid mosolygás reá a válasz.

Ekkor nyílik a belső teremajtó s a házi gazda lép ki rajta, karján vezetve leányát.

Az ezredes magas, száraz ember, kemény, szigorú vonásokkal, de az eltagadhatatlan jószág kifejezésével arczán,

Leánya egy kedves, molett teremtes; villámló, sötét szemekkel, szenvedélyes arczczal.

Mikor a bemutatásnál a férfiakra került a sor: fesztelen nyájassággal váltott pár szót mindenikkel, csak hadnagyunknál történt változás egyszerre egész lényében. — Mikor annak nyílt férfias arczába tekintett, nagyot villámlottak sötét szemei a lányának s e futó villámfénynél letegett a most születő szenvedélyt, mely éltet, vagy öl, de egy életre nézve végzetessé válhat.

— Ni, hogy elpirult a kis Melani, mikor meglátta Karády Benót! — sugja egy fiatal leány az őrnagné fülébe,

— Ja, lelkem, nem csoda! — Nem hiába nevezik őt az ezred legszebb tisztjének! . . .

IV.

Telisteli a rét nyíló virággal.

Egy halványzöld szőnyeg, kihimezve, teleszörva vérvörös pontokkal, sárga szíronták hajlongó ágacskaival; s égszinkék, kedves fürteivel a gyöngö nefejejtsnek.

E pompás, süppedő szőnyegen ül egy lányka, s gyöngéd kezecskéivel virágot fűz koszorúba.

Nem mindennapi hangok. Eltérők azoktól, a melyeket egykoron hallottunk vasárnaponként; de alaphangjaikban annyi a rokonság, hogy szinte könnyű a megtévesztés. Akkor a templomok gótikus csarnokaiban adott a nép hálát az Urnak, mivelhogy módjában van a pihenés, — most füstös korcsmák alacsony szobáiban kiabál, hogy nincs módja a pihenésre és elcsenyevész mint a nap nem sütötte növény.

Ezelőtt a templomokban könyörgött a nép forró imában erőt arra, hogy újból elvégezhesse a heti munkát, a mely után kenyeret adhat gyermekének, valamelyes ruhát vehet magának és feleségének. Ma a templomok mellett elsurranva, népgyűlések hívogató hangjai után megy a szegény, hogy vádolja azt a társadalmat, a mely verejtékes munka után csak annyit se juttat egy heti munka után, hogy ünnepe legyen a vasárnap, néhány jó falat által a gyerekeknek és a kék bluz kényelmében megizmosodott tagok, vasárnapon legalább, csinosabb ruha simulékonyágát érezzék.

A hálának és a megadásnak rendezett istentiszteletek helyett mostanság vasárnapon olyan gyülekezéseket tartanak, a melyeken az elégedetlenség és a követelés terjeszti elé programját. Mert kifogyott a türelemből és a megadás helyett megtorlásra, jogainak kieroszakolására tör az éhez. Polgári jogokról álmodik és kenyere mellé hust követel. Ovni akarja az aszszonyt és a gyermeket, a mely vele egy sorban állja a műhelyt és a kiknek fogékony szive ott kérgesedik érzéketlen hústömeggé a gyár fojtó levegőjében.

Hálát az Urnak! . . . követelt hajdan a sziv a szent vasárnapon.

Jogot a jogtalannak! követel ma az ész a pihenés ünnepén.

Vaj' lesz-e ut, a mely összevezeti e két közt és megadja az Urnak, a mi az Uré . . . a vasárnapnak, a mi a vasárnapé, a jogot a követelőknek, a mi őket megilleti?!

Mert megható az ünnep szentelt pihenése, de épp oly lesújtó egy tömeg jajja jogokért. Am megkapható, a hol e kettő találkozik és az én nyugalma kezét fog a felháborodott érzelmek lecsendesülésével.

A templomok felé hőmpölygő néparadat malasztos érzelmektől sugárzó arca, nagy tanulságokban mutatja az eszmék hatalmát. De a népgyűlésekre, az általános szavazati jog, a felvilágosodottság terjesztése érdekében egytűve csődített tömeg jelentős jelisével ajakán még erősebben tanuskodik a mellett, hogy az eszméknek hatalma van, erős hatalma, a mely megdönti a várak falait azokon a keskeny réseken, a melyeken beszivárog.

És az új társadalomnak, a mely ki fogja vivni a maga jogait tollal, szóval, betűvel ha lehet, — erővel, munkában megizmosodott karjainak erejével, ha kell, majd csendesebbek lesznek a vasárnapjai, mint a mieink. Mert csak annak van nyugalma, a kinek vágyait nem verte a békóba a teljesülés lehetetlensége. A ki hiszi, hogy jogos kívánalmait teljesednek, annak idegzetét nem bántja a harc izgálma, az vágyódik pihenésre és öntudatosan emeli szemét ama megmérhetetlen nagyság, kifürkészhetetlen igazság felé, a melyben forrását találja a megváltásnak és az igaznak. De a kit a jogtalanság érzete izgat, a ki a maga emberi mivoltának tudatában azt mérlegeli, hogy nekem nem úgy mérnek, mint neked és a te meggazdagodásod nyomán fogy az én erőm és nem tűnik el szegénységem: annak nincsen

ideje a pihenésre, annak nincsen érzeke e nyugalom iránt, annak nem kell a vasárnap,

Dr. Berényi Pál.

UJDONSÁGOK

Személyi hírek. Vadnay Andor dr. Ő méltósága, a jövő hét elején Szentesre költözkölik: hol állandóan lakni fog. Hock János szeretett képviselőnk beszámoló beszédét, úgy látszik csak a jövő ciklusban fogja megtartani.

— **A körös-tiszazugi árm. társulat közgyűlése.** A f. hó 17-én tartotta meg közgyűlését a körös-tiszazugi árm. társulat Fechtig Imre baró elnöklete alatt. Már az előjelek mutatták, hogy a közgyűlés nem fog lefolyni simán. Mert, mint az érdekelték állítják a társulat intézői, a töltés építésnél eltértek az eredeti tervtől; vagyis a töltést 200 méterrel hozták közelebb a tiszához, mint az tervezve volt és mint azt a vizjogi törvények megengedik. Ennek azán az lett a következménye, hogy a töltést a „kablás” szigetnél egy 15 méteres mély ingoványos tiszába vitték, melyet csak óriási munkával és rettenetes költséggel bírták át tölteni úgy, hogy az áttöltés sohasem fogja biztosítani a területet az árvizek ellen. A csongrádi bírtokosokat Csemegi Antal bíró úr képviselte; ki állítólag oly erős érvekkel támasztotta meg a választmányt, hogy az védekezni sem volt képes. Együttal határozati javaslatot adott be, mely egyhangulag el is lett fogadva, mely határozati javaslat az elkövetett törvénytelenések miatt a károkért és következményekért a választmányt teszi felelőssé. Különben azok: a kik figyelemmel kísérték a töltés építési munkálatokat azt állítják, hogy nem csak többrendbeli visszaélések követettek volna el az építésnél: hanem az állam is érzékenyen megkárosított. Ebben a pillanatban, még tökéletesen nem vagyunk tájékozva és így, az ügyhöz egyelőre nem szólhatunk; sem pedig egyelőre a választmány eljárása felett pálcát nem törhetünk. De azt kijelentjük, hogy az esetben ha azon visszaélések nem mendemondák, hanem ezek valóban megtörténtek; nem késünk lapunk hasábjain azokat nyilvánosságra hozni és megtorlásra felhívni az illetékes hatóságot. Mert, ha azon visszaélések nem a légből kapottak:

Mellette ifju áll s rajongó, epedő tekintettel csügg a lányka búbajos, szép arcán.

— Flóricza, édes, szép virágom! légy az enyém, szeress engemet! — Látod, mióta megláttalak nincs nyugalom, nincs egy percnyi pihenésem: folyton nálad lennék. — Talán ki is neveltél már érte, hogy annyit bolongok kis lakotok körül, mint a kóbor szellő. — hogy csak meglátsalak. . . Mert szeretlek nagyon — végtelenül! Oh, mond édes, édes egyetlenem, szeretsz-e te is engemet?

Karády Benő odaomlott a szép leány elé, s fürtös fejét hizelgőn ölbe hajtotta.

A lányka lehajolt hozzá s kezei közé fogva lágyan, szelíden a szép főt, megcsókolta azt a csábitó, piros ajkakat forrón, szenvedélyesen . . .

V.

— Magánügyben hívtam, hadnagy úr! Az ezredes széket mutatott s Karády meghajtva magát, helyet foglalt.

— Igen kényes, mondhatnám genánt az ügy, mely miatt idefárasztám — folytatá az ezredes — de ne kerüljessük sokáig a dolgot, hiszen katonák vagyunk mindketten s a hosszas habozás nem kenyerünk.

Hadnagy úr! Nekem leányom van, egyetlen gyermekem, kinek boldogsága szívenemen fekszik. Ő szereti önt. Nekem megvallá. Én ismerem szenvedélyes szívet; ké-

pes volna szerelmében meghalni, vagy megörülni, ha nem lehet boldog. — Vegye nőül, barátom, s tegye boldoggá. Hiszen azt fölösleges mondanom, hogy az ovadék készen van; boldogult anyja után ő szép összeget örökölt.

Az ifjú hadnagy meghatottan, de a legnagyobb zavarral őszinte vonásain, kelt föl székeről.

— Ezredes úr, az égre kérem, ne ítéljen el kimondandó szavaimért! Porig sújtva érzem magam az ön nagylelkűsége által, hogy olyan drága kincsessel kínál meg em s én — én — azt visszatásítom. Nem fogadhatom el, azért, mert már — mást szeretek! . . .

Az ezredes mélyen fűlöshajtott.

— Ez a sors végzése, barátom! a mely ellen mi semmit sem tehetünk.

Bele kell nyugodnunk. De leányom! ? Az a forrószívű, szenvedélyes gyermek! Szegény Melanim! . . .

Kezét nyújtá az ifjúnak s Karády mélyen meghatva távozott.

VI.

Egy hó mult el a fent leirt események óta.

Az ismerős haute volée most az őrnagynél van együtt thea estélyen.

Eppen az őrnagné vezeti a társalgást s a társaság nagy érdeklődéssel lesi a szót ajkairól.

Bizony, lelkeim, ez nem mindennapi történet! Ki hitte volna? — Az a bolondos

Karády Benő! — Pedig úgy szerettük mindannyian! S most megváltik az ezredtől, melynek kedvence volt, leteszi a sarzsiját, sokat ígérő pályáját elhagyja, hogy elvehessen egy szegény oláh leányt. — Hát nem hallatlan histeria ez! ?

Pedig úgy mondják — suttogá egy ifju hölgy — hogy az ezredes leánya nagyon érdeklődött Karády iránt.

— Nem csak érdeklődött, sőt, de halálosan szerelmes volt belé — folytatá a suttogó hangot, titokzatos arccal az őrnagné. — Ily gazdag partiet elszalasztani! . . . Most a szegény Melanie beteg; azért vitte atyja egyik nagynénjéhez üdülni. — Mikor meghallotta, hogy Karády meg-nősült csak elalélt; úgy fogta fel az atyja a karjaiba. Szegény kis Melanie! . . .

— De mit fog most már kezdeni Karády, ha kilépett a szó gálatból? — kérde egyik főhadnagy.

— Ugy hallottam, hogy valami ügyvédi irodában irnokoskodik — felelt az őrnagné, mert hiába, a menyasszonyi hozomány nem futotta ki a cautiót.

— A balgatag! — dörmögék a férfiak — egy oláh „fátá-ért! . . .

Jaj, hiába! Az a szerelem!! . . .

(Vége.)

Káldor Lajosné.

több millióig vannak megkárosítva az ártéri birtokosok és a magyar állam.

Ágnes asszony. A bokrosparton Galambos Ágnes fejszével agyonvágta a férjét. A gyilkos asszony három napig rejtette a holttestet a kamarában, a negyedik nap éjszakáján egy kézi talicskán elvitte a keresztútra és a járókelő emberek itt találták meg az eltorzított hullát. Galambos Ágnes büne nem maradt titokban, a gyilkos asszony a szegedi csillagbörtönbe került, ahol irtózatossal elkiadta szenvedett és elméjében megzavarodott. Hosszabb idő óta ápolják az örült rabot a szegedi kórházban, ahol most már dühöngő örült lett. A Szeged városi tanács intézkedett, hogy a szerencsétlen asszonynak az országos tébolyában adjanak helyet.

— **Sima, kontra Bánfalvi.** Abban a sajtóperben, melyet Sima Ferencz indított Bánfalvi Lajos ellen, a február 13-án közölt „Két eset” című vezércikk miatt, a f. hó 20-án, szombaton lesz a végvártárgyalás a szegedi esküdtszék előtt. A „Két eset” című cikk, mint erre a közönség még emlékezni fog, — a péteriek bérpénz történetét és a Varjassy-Tornai Fehér-Borbála féle esetet tárgyalta, párhuzamot vonva a kettő között. A f. hó 20-ki sajtóper tehát jóformán a második felvonását képezi annak a közéleti tragikomédiának, amelynek első felvonása, a Sima-Novák-féle sajtóperben, ugyancsak a szegedi esküdtszék előtt, 3 héttel korábban lejátszódott.

Moretti L. Rezső. Festmény restaurátor és arcképfestő. Az „Erdélyi Múzeum-képtár” és a „Váci Székes-egyház” festmény restaurátora, jelenleg városunkban időzik, felhívjuk t. olvasó közönségünk figyelmét a jeles festőművészre, ki hétéfőig a Goda szállóban tartózkodik (I. sz.) jutányosan kész arcképeket javítani és megfesteni.

— **Halálozás.** László Ágoston tanítót súlyos csapás érte. Leánya Rozália Kovács házában, hol mint menedék házvezető nő működött, rövid szenvedés után elhunyt.

— **Kikötött nazarenus.** Sok baj volt mindig a hadsetegben azokkal a szegény újonczokkal, a kik a nazarenus vallás egyedül üdvözítő tanait szíva magukba, szent borzalommal lökik el maguktól azt a gyilkoló szerzámot, melyet Mannlichernek neveznek és amelyet még az állatra sem szabad fölemelni. Egy kis vasraverés, kikötés, néhány napi „egyes” igen sokat átszokott terelni más meggyőződésre és egyikből-másikból később igen jó katona is válik. Tószögi Lajos azonban akit október elsején öltöztettek a katona-mondurba, sehogyse akar megbarátkozni a puskával. Erővel nyomják a markába, de a viláért sem tartaná azt benne. Kiejtí, hogy csak úgy hoppan a kövezeten. Tegnap aztán lefoglák és a szíjnál fogva a nyakába akasztották a puskát, de a hithű nazarenus katona borzadalmas kétségbeeséssel messze hajította magától. Végre kapitánya hihőtette. A nazarenusnál azonban ez a büntetés sem használt, mert a puskát most sem akarta kezébe venni. Legközelebb átktsérik az Uj-épületbe, ahol hadbírótság elé állítják.

— **Színészet.** Dombay Mihály és neje, jóhírű művészpár érkeztek városunkba, hogy a fővárost nemzeti színház állandó műsordarabjait nálunk is bemutassák. Az előadandó művek a következő: Kolostorbul, Két év multau, Egy boldogtalan asszony,

Margit álmai, A váró teremben, A zivatar, Bál után stb. mindannyi a mai színirodalom kiváló terméke. A kiváló hírvésszpárt különösen ajánljuk városunk művelt közönségének pártfogásába. Jegyek előre váltathatók lapunk kiadóhivatalában.

— **Az előjáráság figyelmébe.** Igaz, néhány év alatt elértük azt, hogy utcaink járdákkal láttattak el, s így ügyes-bajos dolgainkat — sáros időben is — könnyebben intézhetjük el; azonban mégis van olyan fontos közlekedési hely, hol járda nem építetett. Nevezetesen az „Uj” iskola környezetébe tartozó Merő háztól át a Kókai-féle házig; továbbá a „Sip” utcának a nagy utca felőli vége, szintén nincs járdával összekötve. Ez utóbbinál két szál deszka teljesíti a szolgálatot, melyek járdának épen nem, hanem esős időben az alatta levő mély árokba való esészásra szűföltött alkalmak. Hogy egyéb érvert ne hozzunk fel ezen járdák kiépítésére, minthogy az „Uj” iskola 300 tanulóinak az iskolába való járását megkönnyebbsítük, azt hisszük: felszólalásunk jogos és annak teljesítése halasztást nem tűrhet. Ajánljuk az ügyet, az előjáráság szives figyelmébe!

— **Gyilkosság mákhéjjal.** Nem ritka az eset a népnél, hogy csecsemő gyermekét beázott mákhéjjal szokta alvásra készíteni, így könnyebben távoztathat hazulról a munkába. — Kisteleken, mint a „Szegedi Híradó” írja, egy anya elaltatta gyermekét mákhéjjal s az ártatlan gyermek többé nem ébredt föl, örökre elaludt. A szegedi kir. törvényszék Aigner Károly törvényszéki orvost és Sánta Armin vizsgálóbíró küldötte ki, a kik a vizsgálatot megejtették.

— **A csöndes emberek hazája** a temető, kezd hangosabb lenni. Napról-napra mindinkább többen zarándokolunk a halottak birodalmába, mert sietős a dolga nagyon sokunknak. Közeledik a kegyelet lerovásának napja, a halottak emlékének ünnepe. Olyan népesség kezd lenni a temető, mintha folyvást temetés volna. A mélységes nyugalma csendet, mely megfeküdt a könyvtől áztatott halmokat, immár kezdi felváltani a temetőben mulkálkodó emberek lázas tevékenységének hangja. Járnak-kelnek az emberek a nyugovók országában. A kegyeletes kezek rendezik, tisztogatják és szepítik a sírhalmokat; javítják és újítják az elhunytak korhadó fejtáit. Több helyen most rakják le a porladozó sírköveit. Az idő hozzáálló a szomorú hangulathoz! Az ég komor, borongó felhőkkel van bevonva.

Bizonyíték. Koldus: Kérek egy kis alamizsnát! Itt van az orvosi bizonyítványom, hogynagy betegségben, teletlenül fekszem odahazáó

Di dög. Itt ülök a kaszinban s olvatom a lapot. Rajtam kívül az egyedüli élő lény a kaszinói szolgál: — sógor.

En várom a könyvtárnokot; sógor pedig nem vár senkit.

Móricz valahol elkésett s én a varakozásban megszomjaztam.

— Sógor!
— Mi a?
— Hozzon egy pohár sört és egy kiflit.
— De maj megissza.
— Persze, csak hozzon.
— Lehet, kérem.

Egy tüneményes pillanat után előttem állt a sör és a kifli.

— Mi ez sógor? — mutatok a kiflire,
— Sós kifli.
— Hát hol van róla a só?

— boltba.

— Kőménymag szokott e rajta lenni? Amikó' akkó'!

— Hát most miért nincs?

— Köszönje, hogy ilyen kiflit is kapott

— Köszönöm sógor — gondoltam magamba — de végre csak valakinek bele kellene nézni ebbe a dologba, hogy pénzére az ember igazi sós kiflit kapjon.

Az Olesó könyvtár új, ölcsoőbb kiadásából most vettük a másik sorozatot, mely a vállalat 21—40 számait foglalja magában. A páratlan siker, melyet a Franklin-társulat ezzel a vállalatával elért, csak onnan magyarázható, hogy két fontos dolgot nem tévesztett szem elől; csakis szemén szedett jót adni s ezt a jót, olesó áron. Embert, a ki a jót kiválassza, keresve sem találhatott volna kiválóbbat és alkalmasabbat, mint Gyulay Pál az „Olesó könyvtár” szerkesztője, első esztétikusunk és legkiválóbb kritikusunk. Így aztán nem csoda, hogy az „Olesó Könyvtár” tartalma választékos, és csak természetes, hogy a közölt darabok szövege kiállja a legszigorubb bírálatot. A II. sorozat tartalma a következő: 21—22 Dickens. Karácsonyi ének. 23—24 Gogol. Beszélyek az orosz életből. 25—26 Chateaubriand. Atala. Ford, Csiky Károly. 27—28 Tennyson. Király-idyllek I. Helén. — Ginevra. Ford. Szász Károly. 29—31 Macaulay. Lord Bacon. 32—34 Kemény Zsigmond. Szerelem és hiúság, 35—36 Hugo Viktor. Hernani. 37—40 Kölcsey Ferencz válogatott szónoki művei. Az „Olesó Könyvtár” egyes sorozatai megrendelhetők minden hazai könyvkereskedés útján; a hol könyvkereskedés nincs, levelező lapon a Franklin-társulattól. Egy-egy sorozat ára bérmentes megküldéssel 2 frt. Egyes számé 10 kr.

„Magyar Világ” cím alatt egy rendkívül élénk és hazafias szelleműl athatott képes családi lap indult meg, mely irodalmi színvonalon álló gazdag tartalmával nemcsak az olvasóközönség nagy zölcé hódította magához, de felkeltette az irodalmi körök érdeklődését is, s ma a MAGYAR VILÁG tekintélyesebb és legelterjedtebb szépirodalmi naplapja Magyarországnak. Ez a hazafias irányu derék lap most lépett második évfolyamába, s mint a hozzánk beküldött mutatószámokból látjuk, nagyon méltó arra, hogy hazánk első képes naplapjának nevezzük. Főszerkesztője Boross Vilmos regényíró, kinek fényes tollát az egész ország ismeri. A Magyar Világ új évfolyamának első számai a következő gazdag tartalommal jelentek meg: „Parasztkirály.” Történelmi regény. Irta: Boross Vilmos. „A miniszter a nyja.” Irta: Tolnay Lajos. „A magyar ördög.” Irta: Mikszáth Kálmán. „Egy anyai szív regénye.” Tarsadalmi regény Papay Zoltántól. „Esküvő.” Románca. Varsányi Gyulától. „A bujdosó magyar vezér.” Palágyi Lajzstól. „A szösze-gő.” Irta: Toth Béla. „Kenyér után.” Kisteleki Edétől. Ajánljuk ezt a jeles szépirodalmi képes néblapot olvasóink szives figyelmébe. A Magyar Világ megjelen hetekint egyszer két nagy iv tartalommal, előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr, mely összeg a lap kiadóhivatalába, Budapest, Erzsébet-körut 32. szám alá küldendő. Mutatószámot ingyen és bérmentve bárkinek küld a kiadóhivatal. Egyes számok minden könyvkereskedésben és könyvügynöknél rendelhetők és kaphatók.

Cognaciparunk haladása.

(Az Eszterházy-féle cognac gyár.)

Tanusítvány.

500/1894. ügyszám Jegyzőkönyvi kivonat.

En, G a s z n e r B é l a budapesti kir. közjegyző helyettese, Dr. F ü r t h M i k s a ezennel tanusítom az alább idézett jegyzőkönyvben foglalt tények valódiságát:

A gróf Esterházy Géza-féle C o g n a c g y á r r é s z v é n y t á r s a s á g igazgatóságából alakult végrehajtó bizottság tagjainak megkeresése folytán megjelentem mai napon a címzett részvénytársaságnak helyben IV, Külső váci-uton 23 szám alatt (saját házában, levő gyári helyiségeiben, a hol is mindennek előtt nevezett urak felmutatták előttem eredetben a fővárosi VIII. számú pénzügyör;

bizottság által felvett lelet-jegyzőkönyvet, a francia 2 Egrótt féle készülékken gyártott cognacról hivatalos okmányokat, valamint a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnak eredeti végzését.

Ennek alapján konstatálom, hogy a gróf Eszterházy Géza-féle cognac-gyár részvénytársasággyárában a 2/496 és 3/478 számú Egrótt féle cognac-főző készülékek működésben vannak, és hogy ezen folyton működő két készülék 1.752.000 liter bornak termelő képességére hivatalosan lett megállapítva.

További megkeresés folytán a címzett részvénytársaság raktáron levő kész cognac (bordestillát) mennyiségének megállapítása végett elmem a társaságnak ugyanott levő pinczébe, valamint ezután a társaság által (a VI Külső vaczi ut 27 szám alatti házban) bérlet pinczehelyiségekbe és mindkét helyen az előttem eredetben felmutatott raktárkönyv betekintése és megvizsgálása és az egyes hordók megsemmisítése és tényleges tartalmuk megvizsgálása által megállapítottam, hogy a többször említett részvénytársaság mindkét raktár helyiségében összesen 178,262 liter cognac (bordestillát) hordókban és ezenkívül 18,243 palack cognaccal töltve van raktáron; megjegyzem, hogy egyes hordók tartalma 8500 és 9000 liter közt váltakozik.

A társasági főkönyv idevonatkozó számlájának megtekintése alapján konstátálom, hogy a részvénytársaság folyton főző adót fizet, és végül ugyane főkönyv megtekintése alapján konstátálom, hogy eddig elé a részvénytőkére 320'000 frt, lett tényleg befizetve.

Minek hitelül sajátkezű aláírásom és hivatalos pecséttemmel ellátott jelen tanúsítványt kiadtam.

Kelt Budapesten, (1894) ezernyolczszázkilencvennegyedik évi február hó (15) tizenötödikén; Dr. Fürth Miksa, s. k. Gáznér Béla, kir. közjegyző.

Petőfi követjelöltsége. Az 1848-49-iki események nagyszorgalmu kutatója és

főrténet írója: Hentaller Lajos orsz. képviselő ebből a korszakból ismét egy igen érdekes epizodról írt. Ennek az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő dolgozatnak czime „Petőfi mint követjelölt. Epizód a költő életéből.” Petőfi tudvalevőleg az 1848. május hóban megtartott képviselő-választáson, mikor először választottak követeket a népképviselői kerületi rendszer alapján, a Kis-Kunsághban, Szabad-Szálláson a jelenlegi fülöpszállási kerületben lépett fel képviselőnek. Azonban az ottani kaputatos osztály, miként abban az időben az uris osztályt nevezték a radikális politikai irányt hirdető költő ellen valóságos fellázította az oktalan néptömeget, úgy hogy Petőfinék nevével együtt, ki le is érte a választásra, kerülő uton kellett eltávoznia Szabadszállásról, hol még élete sem volt biztonságba. Így aztán a legbrutálisabb kortesfogások, erőszakoskodások, etetés-itatás, vesztegetés folytán Nagy Károlyt, az ottani református pap fiát egyhangulag képviselővé kikiáltották. Petőfi és a szavazástól erőszakkal visszatartott választói kérvényt nyújtottak be a választás megsemmisítése iránt, de bizony a képviselő ház igazolta a törvénytelen választást. Petőfi azután még jó ideig folytatta a hírlapi csatározást Nagy Károly ellen, kit egy sértő hírlapi czikkeért piztolypárbajra is kihívott Jókai Mór és Pálffy Albert által, de Nagy Károly meghátrált a kihívás elől. A nagy költőnek ezt az érdekes életépizódját mondja el Hentaller Lajos érdekes, tárczairói stílusban. Egyszer-mind bemutatja egy törvénytelen, erőszakos választásnak lefolyását, mely mint alkotmánytörténeti adat is, igen becses. De ez a csinos kiállításban, finom papiroson és tiszta szép nyomásban az Athenaeumnál kiadott füzet, mint igen érdekes adalék Petőfinék még mindig tökéletlen életrajzához, szintén számot tesz. A füzet ára csak 50 kr.

Kossuth fogsága és Pestmegye roncjai. Az imént sirjába kísért, de még folyton siratott Kossuth Lajos nagy hazánkfiaának fényes életpályája kezdetén legdicsebb politikai vívmánya volt a politikai napi sajtó megereztése és ez el az ország közvéleményét-

nek hazafia irányban való vezetése akkor, midőn a hatalom abszolútiztikus és erőszakos kezelői mindent elkövettek, hogy a nemzeti közvélemény megnyilatkozását lehetőleg elfojtsák és a nyilvánosági jogot a közélet minden téréen a legnagyobb mértékben korlátozzák. Ezért nozták be az ősi magyar törvények ellenére egyszerű közigazgatási uton az előleges sajtó-cenzurát és minden erőszakoskodó intézkedést megtettek arra, hogy az országgyűlés tárgyalásairól, hol az ellenzéki és szabadelvű elemek oly hatalmas harcokat kezdtek a bécsi törekvések ellen, tudósítások közzé ne tétessenek. A magyar közvélemény pedig valósággal éhezett a pozsonyi hírekre és a legnagyobb kíváncsisággal leste, várta, hogy a pozsonyi országgyűléstől megtudjon egyet-mást. A képviselők, midőn már mind hangosabb lón a nemzet követelése, hogy valamely országgyűlési hírlapot adjanak ki pozsonyban, végre magán értekezleteiken elhatározták, hogy a hazai közönség tájékoztatása végett hírlapot adnak ki, mely főként a pozsonyi országgyűlés tárgyalásaival foglalkozik. De ez a terv kicsinyes torzsalkodások mint dugába dőlt. Ekkor támadt Kossuth Lajos agyában a nagyszerű gondolat, hogy addig is, míg ez a tervezett lap létrejön, fiatal jurátusok tollába diktálva írta „Országgyűlési Tudósításokat” bocsájt közre. Ennek a szerénynek ígérkező vállalatnak kimérhetlen óriási nagy hatása lett az ország közvéleményére. Ezeket az alig száz példányban egyes előfizetőknek szétküldött írott lapokat nyilvános helyeken felolvasták, kézről-kézre adták és Kossuth Lajosnak lángszellemétől, mely ezekben az írott „Országgyűlési Tudósítások”-ban megnyilatkozott, egyszerre lábra kapott az ország közvéleménye és most már az egész nemzet Kossuth szellemében követelte Magyarország ujjafermentését és független államiságának biztosítását. Persze a bécsi hatalmasak min'ent elkövetek, hogy Kossuthot elnémítsák. Először szépszerével hivatalokat állásokat ígérgettek neki, amit Kossuth megvetőleg visszautasított, majd fenyegetésre fogták a dolgot, de Kossuth ettől meg nem rettent, hanem a pozsonyi országgyűlés bezárásával „Törvényhatósági Tudósítások” cím alatt tovább folytatta.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.
Kiadólaptulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

Több ezer elismerő nyilatkozat.

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Teljesen befizetett részvénytőke 640.000 korona.
az osztrák magyar birodalom egyik legnagyobb cognacgyára.

A destilláló gépek évenkénti feldolgozás képessége

1 millió 752 ezer liter bor ESTERHÁZY COGNAC

tiszta borból idegen anyagok hozzákeverése nélkül készült és ezért az orvosi czéloknak megfelel.

Legelőkelőbb orvosi tekintélyektől ajánlva.

FŐRAKTÁR CSONGRÁDON:
Bagossy József urnál. 15—20

Diszoklevél aranyérem és diszkereszttel kitüntetve



PÁNTLIKA
GILISZTA
fejestől

3 percz alatt
teljes bizton-
sággal a gyom-
orból feltét-
lenül kihajtatik
a páfrány to-
kocskák által.
Eredeti minő-
ségben egyedül
csakis

Schneider J.

gyógyszerész
nél kapható

Védjegy.

Resiczán (Délmagyarország). E ki-
tűnő gyógyszer biztos hatásáért jót
állunk. Életkor megadása szüksé-
ges; utazástól törvényesen védve
van.

Egy eredeti doboz ára 3 frt 50 kr.
Postautánvét mellett az egész vi-
lagon szétküldetik.